

Social Work & Education

©SW&E. 2026

УДК 1364.4;364.62:005.7

DOI: 10.25128/2520-6230.26.1.3

Олена КАРПЕНКО,

доктор педагогічних наук,
професор, кафедра соціальної
педагогіки та соціальної роботи,
Київський столичний університет імені
Бориса Грінченка, 02154, м. Київ,
Україна; lenadom1288@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6715-2899>

Ірина САВЕЛЬЧУК,

доктор педагогічних наук,
професор, кафедра соціальної
педагогіки та соціальної роботи,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка, 02154, м.
Київ, Україна, 02154;

i.savelchuk@kubg.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6813-4548>

Анастасія КОТЕЛЕВЕЦЬ,

доктор філософії, старший
викладач кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
університету імені Бориса
Грінченка, м. Київ, Україна, 02154

a.kotelevets@kubg.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0177-0440>

Статус статті:

Отримано: лютий 26, 2026

1-ше рецензування: березень 16, 2026

Прийнято: березень 30, 2026

Карпенко, О., Савельчук, І., Котелевець, А. (2026).

Організація консультування вразливих груп населення як форма міжвідомчої взаємодії у сфері надання соціальних послуг. *Social Work and Education*, Vol. 13, No. 1 pp. 39-49. DOI: 10.25128/2520-6230.26.1.3

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНСУЛЬТУВАННЯ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ ЯК ФОРМА МІЖВІДОМЧОЇ ВЗАЄМОДІЇ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Анотація. У статті розглядаються особливості організації та ведення освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні. Зосереджено особливу увагу на формуванні організаційних умов для співпраці з різними групами отримувачів послуг. Визначено особливості організації освітнього процесу в умовах воєнного стану. Проведено аналіз та обґрунтовано форми і методи дистанційного навчання. Особлива увага приділяється розвитку платформ, таких як Moodle, Classroom, Zoom, Google Meet тощо, використання корпоративних електронних пошт, а також платформ Viber і WhatsApp.

Метою статті є вивчення особливостей організації освітнього процесу у закладах вищої освіти (ЗВО). При цьому дистанційне і змішане навчання та поєднання аудиторної, позааудиторної діяльності стали звичними для всіх учасників освітнього процесу, адже важливо, щоб нічого не загрожувало життю і здоров'ю здобувачів вищої освіти. Визначено низку ключових аспектів, що сприяють, глибокому розумінню організації освітнього процесу в ЗВО. Структурування змісту навчального матеріалу є важливим елементом, який забезпечує логічне і послідовне засвоєння знань студентами. Організація модульного дистанційного навчання у ЗВО має свої особливості, зумовлені введенням воєнного стану в Україні, та залежить від матеріально-технічного забезпечення, а також, безпечових умов для викладачів і студентів. Важливим аспектом є формування індивідуальних освітніх траєкторій для студентів. Ключовим завданням менеджменту ЗВО є адаптація освітнього процесу до умов воєнного стану шляхом впровадження відповідних методів і засобів, які сприятимуть мінімізації травматичного досвіду та негативного психоемоційного стану, а також забезпеченню реалізації освітнього процесу.

За результатами узагальненого аналізу зроблено висновки, що організація освітнього процесу в ЗВО під час воєнного стану має враховувати основні тенденції дистанційного, онлайн та змішаного навчання. Зокрема, необхідно звернути увагу на: коригування навчальних планів з урахуванням обраної форми навчання; запис відеолекцій, створення презентацій та проведення онлайн-занять у відеоформаті; забезпечення психічного та психосоціального здоров'я як студентів, так і викладачів; а також навчитися визначати достовірність інформації та оперативно реагувати на можливі загрози.

Ключові слова: освітній процес, організація освітнього процесу, студенти, заклад вищої освіти, дистанційне навчання, онлайн навчання, модульне навчання.

ВСТУП

У сучасних соціально-економічних умовах питання підтримки вразливих груп населення набуває особливої актуальності. Соціальні ризики, зумовлені бідністю, безробіттям, інвалідністю, міграцією, наслідками збройних конфліктів, погіршенням психічного та фізичного здоров'я, вимагають комплексного та скоординованого підходу з боку держави й суспільства.

Актуальність теми зумовлена зростанням кількості осіб, які належать до вразливих груп населення та потребують комплексної соціальної підтримки. Складність соціальних проблем, з якими стикаються такі категорії населення, вимагає не лише надання окремих соціальних послуг, а й налагодженої міжвідомчої взаємодії між установами соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, правоохоронними органами та громадськими організаціями.

У цьому контексті консультування соціальним працівником виступає ефективною формою допомоги, що сприяє своєчасному виявленню потреб, захисту прав вразливих груп та підвищенню якості соціальних послуг. Водночас питання організації консультування в межах міжвідомчої взаємодії потребує подальшого наукового осмислення та практичного вдосконалення, що й зумовлює актуальність обраної теми.

Метою статті є аналіз особливостей організації консультування вразливих груп населення як ефективної форми міжвідомчої взаємодії у сфері надання соціальних послуг, визначення основних принципів, механізмів реалізації та шляхів вдосконалення такої співпраці.

Нам думається, що необхідним є розробка варіанту практичної моделі консультування у складних життєвих обставинах, яка б базувалась на сучасних психологічних позиціях і могла ґрунтуватися з врахуванням специфіки соціальної роботи. Ця проблема потребує свого вирішення і обумовлює пошуки тих педагогічних умов, які можуть забезпечити повноцінну підготовку студентів до консультування. Але при цьому ми вважаємо за доцільне розкрити сутність консультування у соціальній роботі.

Для досягнення поставленої мети нами передбачається розв'язання таких завдань:

1. Розкрити сутність поняття вразливих груп населення та їх основні соціальні потреби.
2. Охарактеризувати консультування як форму надання соціальних послуг.
3. Проаналізувати зміст і значення міжвідомчої взаємодії у сфері соціальної роботи.
4. Визначити особливості організації консультування вразливих груп населення в умовах міжвідомчої співпраці.
5. Виявити основні проблеми та перспективи вдосконалення міжвідомчого консультування у системі соціальних послуг.

Незважаючи на порівняльно нову епоху становлення соціальної роботи як професії, у вітчизняній літературі досить однозначно зафіксовані напрями соціальної роботи, тобто сфери, суспільної практики, в яких будуть потрібні професійні знання й уміння. Так, зокрема, соціальний працівник має орієнтуватися у своїй практичній діяльності на ряд напрямів: індивідуальна

робота, робота з сім'єю та організаційні проблеми; соціально-педагогічні проблеми; соціально-економічні проблеми; проблеми соціальної стратифікації; проблеми поведінкового функціонування індивідів, груп, спільнот; проблеми комунікації, інформативного забезпечення, нормативних оцінок і пізнавальних здібностей; проблеми технологізації соціального процесу (Архипова, 2017).

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У наукових дослідженнях проблема консультування в соціальній роботі розглядається як складне багатокomпонентне явище, що поєднує теоретичні засади, практичні технології та механізми міжвідомчої співпраці. Теоретичні основи консультування в соціальній роботі ґрунтовно висвітлено у працях українських науковців О. Безпалько, І. Зверевої та А. Капської, які визначають його місце в системі соціальних послуг і розкривають сутність професійної допомоги клієнтові (Безпалько, 2013; Зверева, 2018; Капська, 2015).

Значний внесок у розвиток теорії соціального консультування зробили й зарубіжні дослідники. Так, М. Richmond, М. Payne та Н. Perlman ще наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття сформували концептуальні підходи до індивідуальної соціальної роботи, а також проблемно-орієнтованого та клієнтоцентрованого консультування (Richmond, 1917; Payne, 2014; Perlman, 1957).

Функціональні аспекти консультування, зокрема інформаційна, підтримувальна, профілактична та корекційна функції, висвітлено у працях українських учених І. Зверевої, Л. Міщик та Т. Семигіної. Дослідники підкреслюють, що консультування відіграє важливу роль у подоланні складних життєвих обставин клієнтів та сприяє активізації їхніх внутрішніх ресурсів (Зверева, 2018; Міщик, 2012; Семигіна, 2016).

Методичні засади індивідуального, групового та сімейного консультування розглядали О. Безпалько та А. Капська, які обґрунтовували технології соціально-педагогічної підтримки різних категорій населення та визначали особливості їх практичного застосування у сфері соціальної роботи (Безпалько, 2013; Капська, 2015).

Проблеми формування професійної компетентності соціального працівника-консультанта досліджували С. Архипова, Л. Міщик та В. Поліщук. У своїх працях вони визначають ключові вимоги до комунікативних умінь, етичної культури та професійної відповідальності фахівця соціальної сфери (Архипова, 2017; Міщик, 2012; Поліщук, 2016).

Питання міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії у сфері соціальних послуг знайшли відображення у працях О. Безпалько та Т. Семигіної, які наголошують на необхідності комплексного підходу до організації соціальної допомоги та координації діяльності різних соціальних служб у роботі з клієнтами (Безпалько, 2013; Семигіна, 2016).

Таким чином, проблема консультування в соціальній роботі розглядається як багатогранний процес, що поєднує теоретичні підходи, методичні технології, етичні норми та міжвідомчу співпрацю. Існуючі дослідження становлять наукову основу для вдосконалення організації консультування вразливих груп населення.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Міжвідомча взаємодія у системі соціальної роботи розглядається науковцями як важлива умова забезпечення комплексної допомоги вразливим групам населення, зокрема під час надання консультативних послуг. Вона передбачає узгоджену діяльність різних установ та організацій, спрямовану на подолання складних життєвих обставин клієнта та підвищення ефективності соціальної підтримки (Безпалько, 2013; Капська, 2015).

О. Безпалько визначає міжвідомчу співпрацю як інтеграцію ресурсів різних соціальних інституцій задля досягнення спільної мети — підвищення ефективності соціальної підтримки населення (Безпалько, 2013). Т. Семигіна наголошує, що міжсекторальна взаємодія є важливою складовою сучасної соціальної політики, оскільки вона забезпечує поєднання державних і недержавних механізмів соціальної допомоги (Семигіна, 2016).

У наукових дослідженнях підкреслюється, що міжвідомча взаємодія має ґрунтуватися на принципах законності, партнерства, відповідальності та комплексності, що дозволяє забезпечити ефективну координацію діяльності різних соціальних інституцій (Капська, 2015).

Серед основних форм реалізації міжвідомчої співпраці дослідники виокремлюють створення міжвідомчих комісій і координаційних рад, формування міждисциплінарних команд для роботи з конкретними випадками, соціальний супровід (case management) як технологію координації соціальних послуг, а також інформаційний обмін між службами з дотриманням етичних норм професійної діяльності (Безпалько, 2013; Зверева, 2018).

У процесі консультування соціальний працівник часто виступає координатором допомоги, забезпечуючи взаємодію між клієнтом і відповідними установами та організаціями, що беруть участь у розв'язанні його проблем (Капська, 2015). Л. Міщик підкреслює, що консультування в умовах міжвідомчої взаємодії сприяє активізації внутрішніх ресурсів клієнта та підвищує результативність соціальної підтримки (Міщик, 2012).

Попри значні переваги міжвідомчої взаємодії, дослідники звертають увагу на наявність певних труднощів, серед яких недостатня координація між установами, обмеженість ресурсів, а також наявність бюрократичних бар'єрів, що ускладнюють процес надання соціальної допомоги (Безпалько, 2013; Капська, 2015).

На думку сучасних дослідників, удосконалення механізмів міжвідомчої взаємодії можливе шляхом впровадження єдиних інформаційних систем, розроблення чітких алгоритмів співпраці між різними установами та розвитку партнерства між державним і громадським секторами (Зверева, 2018).

У наукових підходах до визначення сутності соціальної роботи підкреслюється її діяльнісний характер. Так, В. Поліщук зазначає, що соціальна робота є системою теоретичних знань і практичної діяльності, спрямованої на забезпечення соціальної справедливості шляхом підтримки найбільш вразливих верств населення та подолання факторів соціального виключення (Поліщук, 2016). І. Мигович, у свою чергу, визначає соціальну роботу як діяльність, спрямовану на регулювання соціальних, правових та економічних відносин між

людиною і суспільством, а також надання допомоги особі у подоланні життєвих труднощів і забезпеченні умов для повноцінного життя.

Так різне розуміння сутності консультативної соціальної роботи дозволяє визначити два важливих аспекти. По-перше, це дозволяє в загальному вигляді визначити мету соціальної роботи як допомогу, сприяння вразливим категорія населення у подоланні різного плану труднощів при взаємодії з соціальним середовищем, в активній адаптації до нього. Інтегруючи підходи ряду вчених, можна визначити сутнісний зміст соціальної роботи, що включає в себе три аспекти:

1) надання соціальних послуг вразливим категорій населення, котрі опинилися в складній обставини, шляхом підтримки, консультування, реабілітації, патронажу та використання інших соціальних послуг;

2) актуалізація потенціалу самопомоги осіб, котрі опинились в складній життєвій обставини;

3) цілеспрямований вплив на формування і реалізацію соціально-економічної політики на всіх рівнях – від міського до державного – з метою забезпечити соціально здорове середовище проживання і життєдіяльності людини, створити систему підтримки людей, які опинилися у складній життєвій обставини. Перші два аспекти відображають мікрорівень, а третій макрорівень.

Таким чином, на «мікрорівні» визнаються два ключові, на нашу думку, поняття, що конкретизують зафіксовану в різних дефініціях мету соціальної роботи як допомогу індивідуам у взаємодії з соціальними середовищем: по-перше, це поняття «складні життєві обставини» (Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 № 2671-VIII), що визначаються як «...обставини, що негативно впливають на життя, стан здоров'я та розвиток особи та сім'ї, які вони не можуть подолати самостійно та потребують надання соціальних послуг»; по-друге, поняття самопомоги. При цьому слід сказати, що складні життєві обставини не тотальні з конкретними поточними подіями життя людини, вони є своєрідною формою її психологічної реакції на соціальні умови й оточення. У зв'язку з цим важливого значення набувають механізми психічної самореалізації, результатом дії яких стає усвідомлений чи неусвідомлений вибір стратегій оволодіння складною життєвою ситуацією.

У поведінці людина актуалізує одну із стратегій: *конструктивну* (мається на увазі позитивне перетворення обставини), *адаптивну* (веде до зміни ефективної оцінки себе чи обставини), *додаткову* (вона веде до пограничного чи невротичного стану внаслідок невиправданого ігнорування проблеми, некритичної оцінки власної позиції тощо).

У ході наукового вивчення нами зроблено певні висновки: перше, досить виразно простежується *наявність двох факторів*, тобто груп ситуацій незалежних одна від одної. *Перший фактор* вказує на складні життєві обставини, які пов'язують вразливі групи населення з зовнішніми щоденними подіями їхнього життя (нещасний випадок, розлука з близькими, сімейна драма, зруйнування сподівань, проблема пошуку роботи, різка зміна способу життя та ін.); *другий фактор* окреслений внутрішньо особистісними проблемами (нерозуміння смислу життя, занижена або завищена самооцінка, переживання самотності; труднощі в реалізації духовного та інтелектуального та

інтелектуального потенціалу, замкнутість тощо). ці дані свідчать про необхідність диференціювати аспекти складних життєвих ситуацій і реальні життєві обставини та ставлення особистості до них.

Таким чином, визначаючи форми допомоги людині у складних життєвих обставинах, необхідно враховувати двоякий характер складних життєвих обставин. З одного боку, вони утворюються на базі поточних чи неординарних життєвих подій, які можуть піддіватися змінами; з другого боку, складна життєва ситуація визначена когнітивним й афективними реакціями людини, які є основою для вибору тієї чи іншої поведінкової стратегії.

Друге, виявлене нами, поняття – *самодопомога*. Справді, чи може людина сама, без створеної допомоги позитивно регулювати когнітивні й емоційні реакції, які послужили причиною переживання зовнішні події свого життя як важкі життєві обставини?

У психології давно підкреслюється, що психотерапевтична, психологічна та інші види допомоги людині набувають реального значення лише за умови звернення до її внутрішніх ресурсів. Подібна ідея представлена в різних психологічних підходах, зокрема у психоаналітичному та гуманістичному напрямках. Так, А. Адлер наголошував на важливості творчої сили особистості, яка спрямовує людські прагнення, надає їм певної форми та визначає цілеспрямованість діяльності людини (Adler, 1956).

Окрім того, якщо вести мову про ідеї гуманістичної психології в контексті соціальної роботи, то варто сказати, що реальність існування людини нерозривно пов'язана з її оточенням, іншими індивідами. І тут можна говорити про здатність чи нездатність індивіда зберегти власну цілісність і автономність перед життєвими труднощами. У такій обставині соціальний працівник має змогу і потребу активно використовувати консультування як найбільш наступний метод роботи для широкого загалу.

Говорячи про консультаційну діяльність, необхідно згадати, насамперед, про принципи консультування: доступність; конфіденційність; добровільність; повага до гідності людини; індивідуальний підхід; комплексність. Таке розуміння ролі консультування потребує необхідності диференціювати його від інших видів послуг у межах соціальної роботи. З одного боку допомога може концентруватися на індивіді, коли соціальна допомога звернена до внутрішнього світу людини й актуалізації її особистісного потенціалу з метою прояву нею активності й самостійності у вирішенні власних проблем.

Таким чином, соціальне консультування - це професійна діяльність, спрямована на надання допомоги особам або сім'ям шляхом інформування, порад тощо, підтримки та спільного пошуку шляхів подолання складних життєвих обставин.

Консультування осіб, які опинились в складних життєвих обставинах у контексті соціальної роботи, відрізняються від психотерапевтичної роботи і власне психологічного консультування. Хоч межі між різними видами допомоги можуть бути досить гнучкими, але помітна відмінність у змісті, цілях, відносинах з клієнтом, способах роботи, що й обумовлює професійну компетентність соціального працівника-консультанта.

До речі, досить ґрунтовно розкривається відмінність між психотерапевтичною і власне психосоціальною роботою у праці вітчизняних дослідників. Ця відмінність, на нашу думку, зводиться до наступного: у психотерапії і психологічному консультуванні психічні проблеми стоять на першому місці, у соціальній роботі увага спрямована на взаємодію соціальних і психологічних проблеми, способи їх вирішення майже завжди враховують як соціальні, так і психічні аспекти. Тому допомога в контексті соціальної роботи набуває комплексного характеру, пов'язана з координуючими і посередницькими функціями при взаємодії клієнтів з різними соціальними інститутами. Важливого значення набувають просвітницькі і виховні напрями роботи. Немає значення, що психіатрична і психологічна робота проводиться іншими організаціями і спеціалістами на відміну від соціальної роботи.

Таким чином, межі професійної компетентності соціального працівника, котрий надає консультативну допомогу клієнту в складних життєвих обставинах, визначаються самою специфікою обставини консультування, яка визначається взаємодією соціальних та індивідуально-психологічних чинників.

Серед складних життєвих обставин, обумовлених психологічною ситуацією особистості, ми виокремили такі:

1. Складнощі, пов'язані з реалізацією мотивів отримання визнання й адекватної самооцінки. Переживання неможливості домогтися успіху руйнівно діє на психічний стан людини, викликає невпевненість у собі, почуття провини, симптоми руйнування "Я".

2. Складнощі, пов'язані з реалізацією мотивів отримання визнання і списку затрачених зусиль. Ця група є важливою для збереження переживання психологічного включення в соціальні процеси, про протистояння самотності як соціальному і психологічному феномену. У даному випадку досить виразно проявляються індивідуальні відмінності, що відображають особистісну історію людини, її цінності і смислові орієнтації, індивідуально-психологічні особливості. Врахування індивідуальних відмінностей даного виду мотивацій необхідно для вибору адекватних засобів і методів консультування. Вони мають бути відповідними діагностичними засобами, співвідноситися зі специфікою соціального оточення клієнта, експліціюватися у спільних діях консультанта і клієнта.

3. Складнощі при адаптації до значущих соціальних структур. Без сумніву, узгодженість і впорядкованість різноманітних соціальних структур необхідна для зниження рівня невизначеності і непербаченості, що породжуються внаслідок наявності багатоманітних і складних соціальних змінних. А з другого боку, необхідність адаптації до вимог соціальних структур може вступати у суперечність з прагненнями до свободи самовираження і само актуалізації індивіда. На перший план у регулюванні взаємовідносин індивіда і соціальних інститутів виходять особливості рольової обставини (рольова невизначеність, рольове перевантаження, рольовий конфлікт) і відповідність індивідуальних і соціальних цінностей.

4. Складнощі, обумовлені реакцією на фруструючі соціальні умови. Складні життєві обставини, що диференціюються як об'єктивні особливості соціального середовища, становлять загалом три групи чинників: а) наявність

невизначених дезорієнтуючих елементів соціального середовища; б) дегуманізація міжособистісних відносин; в) соціальні регулятори мотивації поведінки (наприклад, мотивація тривожністю, конкурентністю, почуттям провини тощо).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Таким чином, сфера професійної компетентності соціального працівника – консультанта, котрий здійснює допомогу у складній життєвій обставині, окреслюються взаємодією й взаємопроникненням описаних вище груп факторів. А це дозволяє говорити про те, що консультування має власні методологічні і теоретичні засади, підпорядковується внутрішнім закономірностям, пов'язаних з особливостями соціальної роботи. І, нарешті, слід коротко зазначити, як ми розуміємо поняття «професійне консультування»: це професійно виконувати вид допомоги, який відрізняється від інших її видів (експертизи, координації, навчання, патронажу), специфіка якої полягає в орієнтації на внутрішні психологічні аспекти життєвих труднощів клієнта. Процес консультування передбачає використання особистісного потенціалу клієнта у виборі і здійсненні стратегії подолання складних життєвих ситуацій та особливого характеру взаємодії сторін, які включені в неї. Сисемоутворюючою ланкою процесу консультування є ситуація консультування, яка утворюється як результат взаємодії зовнішніх стосовно індивіда умов соціального середовища і його когнітивної, афективної і відповідної реакції на них. Сам процес консультування розглядається як процес «переучування», інтерналізації раніше не притаманних індивіду цінностей, життєвих смислів, установ, форм поведінки тощо.

Організаційне забезпечення професійного консультування соціальним працівником висуває вимогу об'єднання в означеному процесі трьох складових: оволодіння непохідними психологічними знаннями, що вкрай необхідно для соціального працівника, інтерналізація професійних цінностей і оволодіння та розвиток професійно-особистісних якостей консультування, формування професійних навичок і поведінкових зразків. Все це може бути окремим предметом дослідження як в теоретичному, так і в практичному аспектах.

ЛІТЕРАТУРА

Архипова, С. (2017). Професійна підготовка соціального працівника в сучасних умовах. Київ: Центр навчальної літератури.

Безпалько, О. (2013). Соціальна педагогіка. Київ: Академвидав.

Денисюк, О., та ін. (2023). Актуальні питання соціальної роботи (О. Епель, Т. Лях, І. Силантьєва, ред.). Ужгород: РІК-У.
https://www.researchgate.net/publication/374582040_Aktualni_pitannya_socialnoi_roboti.

Кабінет Міністрів України. (2025). Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості в територіальних громадах (Постанова №1505 від 19.11.2025).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1505-2025-п>.

Капська, А. (2015). Соціальна робота. Київ: Центр навчальної літератури.

Карпенко, О., Спіріна, Т., & Лехолетова, М. (2025). Міждисциплінарна взаємодія у наданні соціальних послуг вразливим групам населення. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*, (1), 42–50. <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2025-1-42-50>.

Карпенко, О., & Швед, О. (2025). Розвиток соціальної роботи в Україні: від жіночих ініціатив до сучасної професійної соціальної роботи. *Social Work & Education*, 12(2), 182–191. <https://journals.uran.ua/swe/article/view/323341>.

Мішик, Л. (2012). Соціальне консультування: теорія і практика. Київ: Каравела.

Поліщук, В. (2016). Теорія та практика соціальної роботи. Тернопіль: ТНПУ.

Савельчук, І. (2012). Науково-методологічні підходи до впровадження інновацій в практику соціальної роботи. Соціальна робота в Україні: теорія і практика, (2), 180–186. http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2016_1-2_6.

Савельчук, І. (2020). Сутнісні й змістові характеристики становлення теорії та практики соціальної роботи. *Social Work & Education*, 7(4), 436–451. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.20.4.3>.

Семигіна, Т. В. (2016). Соціальна політика та соціальна робота. Київ: Академія праці і соціальних відносин.

Зверева, І. Д. (2018). Соціальна робота з вразливими групами населення. Київ: Центр навчальної літератури.

Payne, M. (2014). *Modern social work theory* (4th ed.). Palgrave Macmillan.

Perlman, H. H. (1957). *Social casework: A problem-solving process*. University of Chicago Press.

ORGANIZATION OF COUNSELING FOR VULNERABLE POPULATION GROUPS AS A FORM OF INTERAGENCY INTERACTION IN THE FIELD OF SOCIAL SERVICES

Olena KARPENKO, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Pedagogy and Social Work, Faculty of Psychology, Social Work and Special Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 18/2 I. Shamo Boulevard, Kyiv, Ukraine; lenadom1288@gmail.com

Iryna SAVELCHUK, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of social pedagogy and social work Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine; oh.karpenko@kubg.edu.ua

Anastasiia KOTELEVETS, Doctor of Philosophy in specialty 231 Social Work, Lecturer, Department of Social Pedagogy and Social Work, Faculty of Psychology, Social Work and Special Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 18/2 I. Shamo Boulevard, Kyiv, Ukraine\$ a.kotelevets@kubg.edu.ua

Abstract. *The article examines the theoretical and practical aspects of organizing counseling for vulnerable population groups as an important form of interagency cooperation in the provision of social services. The essence of the concept of “vulnerable population groups” is substantiated, and their main social needs in conditions of difficult life circumstances are identified. The content of social counseling is analyzed as a professional activity aimed at providing informational, psychological, legal, and social support to clients.*

Special attention is paid to the mechanisms of interagency cooperation among social protection authorities, healthcare institutions, educational institutions, child protection services, law enforcement agencies, and non-governmental organizations. The main principles, forms, and levels of such cooperation are defined, including the activities of multidisciplinary teams, coordination councils, and the application of case management technology.

The problems arising in the process of organizing interagency counseling are outlined, including insufficient coordination of actions, limited resources, duplication of functions, and information barriers. Directions for improving the system of interaction are proposed through the implementation of unified cooperation algorithms, enhancement of professional competence of specialists, and the development of cross-sectoral partnership.

The purpose of the article is to analyze the specific features of organizing counseling for vulnerable population groups as an effective form of interagency cooperation in the provision of social services, to identify the main principles, implementation mechanisms, and ways to improve such cooperation.

In the course of the study, a number of tasks were carried out: the essence of the concept of vulnerable population groups and their main social needs were revealed; counseling was defined as a form of social service provision; the content and significance of interagency cooperation in the field of social work were analyzed; and the specific features of organizing counseling for vulnerable population groups under conditions of interagency collaboration were identified.

The conclusions emphasize that the effective organization of counseling for vulnerable population groups is possible only under a comprehensive approach and

coordinated activities of all actors within the social sphere, which will contribute to improving the quality and accessibility of social services.

Keywords: *counseling, social support, vulnerable population groups, interagency cooperation, principles of interagency cooperation, social services.*

REFERENCES

- Arkipova, S. (2017). *Professional training of a social worker in modern conditions*. Kyiv: Center for Educational Literature. [in Ukrainian].
- Bezpalko, O. (2013). *Social Pedagogy*. Kyiv: Akademvydav.
- Denisyuk, O., et al. (2023). Current issues of social work (O. Epel, T. Lyakh, I. Sylantieva, eds.). Uzhgorod: RIK-U. https://www.researchgate.net/publication/374582040_Aktualni_pitannya_socialnoi_roboti. [in Ukrainian].
- Cabinet of Ministers of Ukraine. (2025). Some issues of implementing an experimental project on organizing the provision of comprehensive social services for the formation of resilience in territorial communities (Resolution No. 1505 of 19.11.2025). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1505-2025-ii>. [in Ukrainian].
- Kapska, A. (2015). *Social Work*. Kyiv: Center for Educational Literature. [in Ukrainian].
- Karpenko, O., Spirina, T., & Lekholetova, M. (2025). Interdisciplinary Interaction in the Provision of Social Services to Vulnerable Population Groups. *Social Pedagogy: Theory and Practice*, (1), 42–50. <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2025-1-42-50>. [in Ukrainian].
- Karpenko, O., & Shved, O. (2025). Development of Social Work in Ukraine: From Women's Initiatives to Modern Professional Social Work. *Social Work & Education*, 12(2), 182–191. <https://journals.urau.ua/swe/article/view/323341>. [in Ukrainian].
- Mishchuk, L. (2012). *Social Counseling: Theory and Practice*. Kyiv: Karavela. [in Ukrainian].
- Polishchuk, V. (2016). *Theory and practice of social work*. Ternopil: TNPU. [in Ukrainian].
- Savelchuk, I. (2012). Scientific and methodological approaches to the introduction of innovations into the practice of social work. *Social work in Ukraine: theory and practice*, (2), 180–186. http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2016_1-2_6. [in Ukrainian].
- Savelchuk, I. (2020). Essential and content characteristics of the formation of the theory and practice of social work. *Social Work & Education*, 7(4), 436–451. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.20.4.3>. [in Ukrainian].
- Semigina, T. V. (2016). *Social policy and social work*. Kyiv: Academy of Labor and Social Relations. [in Ukrainian].
- Zvereva, I. D. (2018). *Social work with vulnerable groups of the population*. Kyiv: Center for Educational Literature. [in Ukrainian].
- Payne, M. (2014). *Modern social work theory* (4th ed.). Palgrave Macmillan.
- Perlman, H. H. (1957). *Social casework: A problem-solving process*. University of Chicago Press..

Article history:

Received: February 26, 2026

1st Revision: March 16, 2026

Accepted: March 30, 2026